

نقش دولت ها در کاهش جرایم سازمان یافته فراملی

به ویژه اطفال و زنان

(تاریخ دریافت ۱۴۰۳/۰۴/۲۹، تاریخ تصویب ۱۴۰۳/۰۶/۰۲)

مهدی پورکیانی^۱

دانشجوی دکتری حقوق بین الملل دانشگاه آزاد ایران

مارال کیوان^۲

دانشجوی دکتری حقوق بین الملل، دانشگاه آزاد اسلامی ایران

دکتر سهیل سهیلی نجف آبادی^۳

عضو هیات علمی گروه روابط بین الملل، دانشگاه آزاد

چکیده

کنوانسیون ملل متحد علیه جرائم سازمان یافته فراملی در ۱۵ نوامبر ۲۰۰۰ با قطعنامه مجمع عمومی سازمان ملل متحد به نام پالرمو به تصویب رسید. سه پروتکل تکمیلی پروتکل پیشگیری، سرکوب و مجازات قاچاق اشخاص مخصوصاً زنان و کودکان پروتکل علیه قاچاق مهاجرین از طریق زمین، دریا و هوا پروتکل علیه تولید غیرقانونی و قاچاق اسلحه و مهمات دارد همه این ابزارها دارای عناصری از قوانین بین المللی کنونی در خصوص قاچاق انسان، قاچاق اسلحه و پولشویی هستند. به خاطر منافع سرشار قاچاق به ویژه زنان و کودکان به منظور سو استفاده های، گروه های جنایی به ارتکاب این جنایات روی آورده اند. با توجه به اینکه

^۱ نویسنده مسئول

^۱ mky545657@gmail.com

^۲ Marali.keyvani.1370@gmail.com

^۳ Km0849850@gmail.com

جنایت سازمان یافته فراملی یکی از خطرناک ترین جنایت هایی است که امنیت جهانی را به خطر می اندازد، این جرایم بین المللی برخلاف اصول والای انسانی است فعالیت این گروه آثار مخربی را بر جامعه بین المللی بویژه دولت ها میگذارد. زندگی در جامعه بین المللی فقط با همکاری دولت ها در زمینه مبارزه با عمل مجرمانه در جامعه جهانی امکان پذیر است. این تحقیق به روش کتابخانه ای مورد بررسی قرار گرفته است.

واژگان کلیدی: کنوانسیون پالمو، امنیت بین الملل، جنایت های سازمان یافته

مقدمه

از قاچاق مواد مخدر به عنوان جرم بین المللی در ابتدای کنوانسیون ۱۹۸۸ اشاره شده ولی تعریفی از جرم سازمان یافته بین المللی بیان نشده است. (اسعدی، ۱۳۹۰، ص ۶۱) جنایت سازمان یافته، جنایاتی است که برای تحصیل منفعت یا قدرت با استفاده از خشونت و از طریق نفوذ در سیاست یا رسانه ها یا اقتصاد با یکدیگر همکاری می کنند. از جمله جرایم سازمان یافته فراملی که به صورت سازمان یافته ارتکاب می یابد و همواره در حال گسترش خرید و فروش انسان است این جرم آنچنان شدتی یافته است و چنان تهدیدی را علیه جوامع انسانی پدید آورده که سازمان ملل متحد پروتکلی ۲۰ ماده ای را به همراه کنوانسیون مبارزه با جرم سازمان یافته را به دین منظور تصویب رساند که ضمن جرم انگاری انسان بویژه زنان و کودکان. جبران خسارت به آن ها و پیشگیری از وقوع چنین جرایمی را به عمل آورد.

کشورها، دولت ها، افراد سازمان یافته و سازمان نیافته با تهدید، اجبار، اعمال فشار، ربایش، فریب، نیرنگ با سو استفاده از موقعیت بمنظورروستی گری یا دیگر اشکالات جنسیتی و خدمات اجباری جنسیتی، فروش اعضای بدن افراد مورد قاچاق است. (شمس ناتری، ۱۳۹۷، ۴۸) بعد از جنگ جهانی دوم این اندیشه غالب شد که جویندگان کار برای مهاجرت از کشورهای فقیر به کشورهای توسعه یافته شدت گرفت و شرایط خاص مهاجرت فقر و تنگدستی مهاجران را به سوی اروپا و آمریکا سوق داده و گروه سازمان یافته جنایتکار به بهانه کاربایی به بهره برداری جنسیتی شروع به تلاش و سازمان دهی کردند. برای نمونه در بنگلادش ۲۰۰ هزار زن در بیست سال گذشته به کشورهای توسعه یافته قاچاق شده اند، آمار زنان و دختران قاچاق شده به اروپا در سال ۱۹۹۵ به ۵۰۰ هزار نفر در سال تخمین زده می شود. دلالان و سودجویان بی شرم، بیش از قریب ۱۰ میلیون کودک میان سنین ۴ تا ۱۵ سال را بفروش رسانیدند. و دست کم هر سال ۱ میلیون کودک نابالغ گمراه می شوند در هندوستان ۲ میلیون نفر به خرید و فروش دختران کم سن و سال مشغول اند. در فیلیپین ۱ میلیون و در تایوان ۱۰۰ هزار و در سریلانکا ۴۰ هزار کودک در سال های اخیر به فروش رفته اند. بنابراین با توجه به اینکه جنایات سازمان یافته فراملی یکی از خطرناک ترین جنایت هایی است که امنیت جهانی را به خطر می اندازد این جرایم بین المللی حاکمیت دولت ها زیر سوال برده است و برخلاف اصول والای انسانی است فعالیت این گروه اثار مخربی را بر جامعه بین المللی بویژه دولت ها میگذارد. زندگی فقط با همکاری دولت ها در زمینه مبارزه با عمل مجرمانه در جامعه جهانی امکان پذیر است. در این مقاله نقش دولت ها در کاهش جرایم سازمان یافته در حوزه اطفال و زنان مورد بررسی قرار میگیرد موضوع اهمیت این حوزه و نیاز به توجه جامعه و دولت ها به این مساله نیز مطرح شده است.

۱- مبانی نظری

جرایم سازمان یافته فراملی

۱-۱- جرایم سازمان یافته ی فراملی

تعریف : از قاچاق مواد مخدر به عنوان «جرم بین الملل در ابتدای کنوانسیون ۱۹۸۸ وین یاد شده ولی تعریفی از جرم سازمان یافته ی بین المللی نیامده است. جنایت سازمان یافته که معمولاً به وسایل غیرقانونی بر جمع آوری سرمایه تکیه می کند. (اسعدی، ۱۳۹۰، ص ۶۴) جنایت سازمان یافته، جنایاتی است که برای تحصیل منفعت و قدرت است که با استفاده از خشونت با یکدیگر همکاری کنند. یکی دیگر از حقوقدانان ویژگی های اصلی تمام جنایات سازمان یافته را به طور خلاصه: «خشونت»، «افساد»، «فعالیت مجرمانه ی مداوم» را بیان کرده است. (Klaus, ۱۹۹۸)

۱-۲- ویژگی جرم سازمان یافته به شرح ذیل است:

- وجود یک گروه سازمان یافته برای ارتکاب جرم.
- استفاده از خشونت، تهدید یا افساد برای دستیابی منافع.
- برخورداری از استعداد لازم برای انجام اقدامات و غیره

۲- اصطلاحات به کار رفته برای مقاصد این کنوانسیون

۲-۱- **گروه مجرم سازمان یافته:** عبارت است از یک گروه متشکل از سه نفر یا بیشتر، با هدف ارتکاب اعمال مجرمانه به منظور دستیابی به منفعت می باشد.^۱

۲-۲- **جرم شدید:** عبارت است از عمل مجرمانه ای که مجازات آن سلب آزادی به مدت حداقل چهار سال و یا مجازات های شدیدتر باشد.^۲

۲-۳- **گروه تشکل یافته:** عبارت است از گروهی که برای ارتکاب فوری یک جرم به طور تصادفی تشکیل نشده باشد، و لزومی ندارد که دارای نقش های تعریف شده باشد.^۳

۳- مصادیق جرائم سازمان یافته

برخی از مصداق های جنایت سازمان یافته ی فراملی، که در برخی از اسناد بین المللی می باشد به شرح ذیل می باشد. (حبیبی مجنده، ۲۳، ۱۳۹۸)

^۱ Article 2: Use of terms For the purposes of this Convention:

"Organized criminal group" shall mean a structured group of three or more persons, existing for a period of time and acting in concert with the aim of committing one or more serious crimes or offences established in accordance with this Convention, in order to obtain, directly or indirectly, a financial or other material benefit.

^۲ "Serious crime" shall mean conduct constituting an offence punishable by a maximum deprivation of liberty of at least four years or a more serious penalty

^۳ "Structured group" shall mean a group that is not randomly formed for the immediate commission of an offence and that does not need to have formally defined roles for its members, continuity of its membership or a developed structure

۱- قاچاق مواد مخدر

۲- به سرقت بردن آثار و اشیاء فرهنگی، هنری و تاریخی و قاچاق آنها.

۳- تأسیس قمارخانه ها برای قمار

۴- قاچاق اسلحه ی گرم.

۵- قاچاق انسان: کودکان، بزرگسالان نیروی کار، زنان برای فحشاء و دیگر

۶- قاچاق مهاجران.

۷- خرید و فروش اعضای بدن انسان. و غیره

۴-ویژگی های سازمان مجرمانه

۴-۱- غیر ایدئولوژیک بودن سازمان یا گروه مرتکب جرم

این ویژگی بدین معناست که یک گروه مجرم سازمان یافته اهداف سیاسی نداشته و با دلبستگی های مذهبی نیز اقدام به ارتکاب جرم نمی کند. هدف این گروه کسب پول و قدرت که البته به مبارزه های سیاسی هم روی آورند، ولی هدف از آن حفاظت و مصونیت خودشان است. شایان ذکر است که ویژگی غیر ایدئولوژیک، گروه هایی را که صرفاً برای پیش بردن اهداف سیاسی خود منسجم شده و به قانون تجاوز می کنند، از گروه های جرم سازمان یافته تلقی نمی شوند.

۴-۲- وجود سلسله مراتب سازمانی

از آنجا که جرم موضوع بحث به صورت سازمان یافته ارتکاب می یابد، وجود سازمانی فعال که قابلیت ارتکاب جرم را داشته باشد، ضروری است. (نجفی و همکاران، ۳۴۵) و این سازمان به مدیر و مجریانی نیاز دارد که هر یک با موقعیتی ویژه در آن به انجام وظیفه مورد نظر مشغول هستند.

۴-۳- جرم و اهداف در طول زمان

در بسیاری از موارد ممکن است تعدادی از افراد جهت ارتکاب جرم خاصی با هم جمع شده و با هماهنگی و هم فکری اقدامی مجرمانه را به صورت جمعی انجام دهند.

۴-۴- محدودیت عضویت

یک گروه جرم سازمان یافته محدودیت های خاصی را نسبت به عضویت اعمال می کند. این محدودیت ها ممکن است مبتنی بر پیشینه قومی، خویشاوندی (خانوادگی)، نژادی، سابقه مجرمانه، یا مواردی از این دست باشند. (Lyman & Potter, Op. cit.; Abidinsky, Op.cit).

۴-۵- ارتکاب فساد اداری.

یکی از مهم ترین و خطرناک ترین ویژگیهای جرم سازمان یافته، بهره گیری از فساد اداری است. سازمان برای بدست آوردن منافع اقدام مجرمانه انجام میدهد یا از طریق اعضا که در این صورت آن شخص مورد تعقیب قرار میگیرد یا موانع قانونی که برای انجام شدن مجبور به

رشوه دادن می باشند. همچنین سازمان های مهم مجرمانه که بعضا از پوششی قانونی بهره مندند، برای به تصویب رساندن قوانین مورد نظر خویش یا لغو کردن قوانینی که مانعی برای پیشرفت آموزشان می شوند، با دخالت های نامحسوس در انتخابات پارلمانی، نمایندگان مورد نظر خود را به مجلس می فرستند، یا با فاسد کردن مدیران عالی کشور، هم خویش را از تعقیب و محاکمه مصون می دارند و هم به اقدامات غیر قانونی خود ادامه می دهند. و بدین طریق موجی از فساد اداری را در جامعه ایجاد می کنند.

۴-۶- استفاده از ارباب و خشونت برای رسیدن به اهداف.

در مواردی دیگر با مأمورانی روبه رو می شوند که حاضر به همکاری با آنها در مقابل گرفتن رشوه و مثل آن، نیستند، در مواردی نیز حتی مأمورانی که قبل با آنان در مقابل گرفتن رشوه همکاری می کردند، دیگر مایل به ادامه نیستند. گروه جرم سازمان یافته هر سه دسته یادشده را مانع کار خودمیدانسته، با ارباب و تهدید دسته سوم مبنی بر افشای همکاری های سابق و درگیری و اعمال خشونت نسبت به دو دسته دیگر و در صورت لزوم از میان برداشتن آنها، به کار خود ادامه می دهد.

۴-۷- به کارگیری مقررات صریح

یک گروه سازمان یافته مجرمانه همانند سازمان های قانونی قواعد و مقررات خاصی دارد که اعضای آن از این مقررات پیروی می کنند. این مقررات گرچه ممکن است نانوشته باشند، ولی با ایجاد یک نظم مطلوب، امور مجرمانه سازمان را به پیش می برند. لزوم مراعات این مقررات و پایبندی به قوانین حاکم و وفاداری به قواعد مربوط، آنچنان جدی است که در صورت

مراعات نشدن آن، فرد متخلف با توییخ شدید و مجازاتی که گاه شامل مرگ است، مواجه خواهد شد.

۴-۸- انحصارطلبی

برای یک گروه مجرمانه سازمان یافته، رقابت امر مطلوبی نیست. از این رو، برای سلطه بر یک منطقه خاص جغرافیایی یا حرفه خاص یا هر دو - مثل توزیع مواد مخدر در منطقه ای خاص - میکوشد. تحقق این انحصارطلبی از طریق اعمال خشونت، تهدید به خشونت یا با روابط فاسد با کارمندان اجرای قانون و در صورت لزوم با استفاده از طریق هر سه روش صورت می گیرد. (Abadinsky, Op. cit., p.۸)

۵- دامنه شمول (کنوانسیون ۱۹۸۸ وین)

- این کنوانسیون برای پیشگیری، تحقیق و پیگرد در موارد زیر اعمال خواهد شد، مگر آنکه به گونه دیگری تصریح شده باشد:

الف) جرایم مقرر به موجب مواد (۵)، (۶)، (۸) و (۲۳) این کنوانسیون؛

ب) جرم شدید به نحوی که در ماده (۲) این کنوانسیون تعریف شده است؛

۲- چنانچه جرم مزبور به لحاظ ماهوی فراملی بوده و یک گروه مجرم سازمان یافته در ارتکاب آن دخالت داشته باشد. (حبیبی معجده، ۱۳۹۸، ص ۲۷)

از نظر بند (۱) این ماده، جرم در صورتی به لحاظ ماهوی فراملی است که:

الف) در بیش از یک کشور ارتکاب یابد؛

ب) در یک کشور ارتکاب یافته باشد اما بخش زیادی از مقدمات، طرح ریزی، هدایت یا کنترل آن در کشور دیگری انجام شده باشد؛

پ) در یک کشور ارتکاب یافته باشد اما یک گروه مجرم سازمان یافته که در بیش از یک کشور به فعالیت های مجرمانه دست می زند، در آن دخیل بوده باشد؛

ت) در یک کشور ارتکاب یافته باشد ولی دارای آثار قابل ملاحظه ای در کشور دیگر باشد.

۶- کنوانسیون ملل متحد علیه جرم سازمان یافته فراملی، سال ۲۰۰۰م (کنوانسیون PALERMO)

بین المللی شدن تهدیدهای مربوط به جرایم سازمان یافته، مقتضی اقدامات و پاسخ های بین المللی نیز بوده است. این پاسخ ها بیشتر در سازمان ملل متحد و در قالب صدور قطعنامه های مختلف و تصویب معاهدات بین المللی امکان پذیر بوده اند که مهم ترین معاهدات را می توان در کنوانسیون سال ۱۹۸۸م، سازمان ملل متحد علیه قاچاق مواد مخدر و داروهای روانگردان و کنوانسیون سال ۲۰۰۰م، این سازمان علیه جرم سازمان یافته فراملی یافت. به سبب اهمیت کنوانسیون ۲۰۰۰م، سازمان ملل متحد و پاسخ ها و راهکارهای مطرح شده در موارد مختلف آن، نخست این کنوانسیون مطالعه خواهد شد و پس از آن، کنوانسیون ۱۹۸۸م، سازمان ملل علیه قاچاق مواد مخدر به طور اجمالی بررسی خواهد شد. (شمس ناتری، ۱۳۹۷، ص ۱۶۴)

کنوانسیون ملل متحد علیه جرم سازمان یافته فراملی که در نوامبر سال ۲۰۰۰م، در مجمع عمومی سازمان ملل متحد به تصویب اعضا رسید و پس از آن در شهر PALERMO ایتالیا،

طی کنفراسی بین المللی در دسامبر ۲۰۰۰م، جهت امضا از سوی دولت های عضو برپا شد که، به «کنوانسیون PALERMO» مشهور است. بدین مناسبت در این تحقیق از این کنوانسیون به عنوان کنوانسیون PALERMO یاد خواهد شد. سرانجام کمیته مقدماتی با تشکیل جلسات مستمر ده گانه در وین توانست کار تدوین کنوانسیون ملل متحد علیه جرم سازمان یافته فراملی را به پایان رساند. همچنین این کمیته دو پروتکل الحاقی مربوط به قاچاق انسان و قاچاق مهاجران را نیز در یازدهمین نشست خود در دوم تا ۲۷ اکتبر ۲۰۰۰م، به اتمام رساند. این کنوانسیون و دو پروتکل الحاقی که با مشارکت مستقیم نمایندگان بیش از ۱۲۰ کشور جهان تدوین شده بودند، در پانزدهم نوامبر سال ۲۰۰۰م، در مجمع عمومی سازمان ملل به تأیید دولتهای عضو رسیدند^۱ و از دوازدهم برای امضای دولت ها مفتوح گشتند. همچنین پروتکل مربوط به قاچاق تسلیحات در ۳۱ می ۲۰۰۱م، در مجمع عمومی سازمان ملل به تصویب رسید و در دوم ژوئای ۲۰۰۱م، در نیویورک جهت امضا مفتوح گشت.^۲

۷- آسیب جرایم پالمو بر اطفال و زنان

۷-۱- رشد سریع جرم قاچاق اشخاص به ویژه زنان و کودکان

، یکی از جنایات سازمان یافته ی فراملی قاچاق زنان و کودکان که غالباً به منظور بهره برداری جنسی صورت می باشد.

^۱ U. N. Doc. General Assembly Resolution 55/25 of 15 November 2000.

^۲ U. N. Doc. General Assembly Resolution 55/255 of 31 May 2000.

کک جامعه شناس ایتالیایی بنام پینو ارلاچی بیان داشته که: بیش از ۲۰۰ میلیون نفر به نحوی در اختیار قاچاقچیان انسان هستند. وی ابراز می دارد چهار قرن برده داری منجر به بردگی ۱۱/۵ میلیون نفر آفریقایی شد، (Babara Crossette, ۲۰۰۰)

زندگی کردن در دو فرهنگ مختلف و زندگی کردن در محیطی که آن ها را منزوی می کند در خصوص زنان مهاجر موجب افزایش این امر شده است. مهم تر از همه اینکه این زنان بدون مدارک هویت هستند و محدودیت های قانونی به تحمیل می شود. (Anita Raj and Jay Silverman, ۲۰۰۲, ۹۳۶۹)

برخی پژوهشگران قاچاق اشخاص و بیماری های آمیزی را از آثار ابعاد منفی جهانی شدن می دانند. (Peter A. Marneli, ۲۰۰۰).

۱- سالانه حداقل هفتصد هزار نفر عمدتاً زنان و کودکان از مرزهای بین المللی به آمریکا قاچاق می شوند.

۲- خیلی از این اشخاص به بازار تجارت جنسی بین المللی غالباً از طریق زور، فریب یا اجبار وارد می شوند.

۳- قاچاق اشخاص محدود به صنعت جنس نیست؛ بلکه شامل نقض فاحش حقوق بشری و بهداشت عمومی و قواعد کار در سطح جهانی می شود.

۴- قاچاقچیان، زنان و دختران را که به خاطر فقر، فقدان آموزش، بیکاری، تبعیض و نبود فرصت های اقتصادی در کشور مبدا خود در وضعیت نابسامانی هستند، با وعده های دروغین

در خصوص اشتغال در کارهائی مثل پرستاری، خدمتکاری، کار در کارخانه ها، رستوران ها تطمیع می کنند.

۵- قانون موجود، سیستم اجرای قانون در ایالات متحده و سایر کشورها برای جلوگیری از این قاچاق و آوردن قاچاقچیان به چنگال عدالت ناکافیست و شدت این جرائم را ملحوظ نمیکند.

۶ کرامت ذاتی و ارزش تمام افراد که در اعلامیه ی بشر-رویه های جاری در خصوص برده داری جنسی و قاچاق زنان و کودکان به رسمیت شناخته شده است .

قاچاق اشخاص به گونه ای که در پروتکل تعریف شده است، متفاوت از قاچاق جنسی است. قاچاق اشخاص شامل فریب یا اجبار هستند؛ در حالی که قاچاق جنسی به معنای هرگونه عملی است که متضمن یک عمل جنسی تجاری (مثل فحشاء) باشد. آنچه مسلم است امروزه قاچاق افراد به منظور بهره برداری در سطح بین المللی غیرقانونی و جنائی محسوب می شود و در رده ی جنایات مرتبط با برده داری بیان می شود که عرف بین المللی نیز آن را یک جنایت بین المللی می شمارد.

۲-۷- قاچاق اشخاص به ویژه زنان و کودکان در پروتکل الحاقی به کنوانسیون

PALERMO

پروتکل پیشگیری، سرکوب و مجازات قاچاق اشخاص به ویژه زنان و کودکان مکمل کنوانسیون PALERMO علیه جنایت سازمان یافته ی فراملی^۱ است.

¹ Protocol to prevent Supprss and Punish trafficking in persons Especially women and Children, Supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime.

اهداف اساسی این پروتکل را با توجه به مقدمه و متن آن می توان در سه مورد خلاصه کرد:

اول - پیشگیری و مبارزه با قاچاق.

دوم - حمایت و کمک به بزه دیدگان (اشخاص موضوع قاچاق)

سوم - ارتقاء همکاری میان دولت ها به منظور دستیابی به این اهداف.

در واقع هدف سوم مذکور ضمن اینکه اهمیت اساسی در این پروتکل دارد،

ضمناً، همان طور که ملاحظه می شود در این مواد هیچگونه تعریفی از ماهیت عمل مجرمانه ارائه نشده؛ این عنوان جنائی به ماده ی ۳ پروتکل تحت عنوان «استفاده از اصلاحات» باید مراجعه کرد.

ماده ی ۳ می گوید: از نظر این پروتکل

(A) - «قاچاق اشخاص» به معنای استخدام کردن، اعزام، انتقال، پناه دادن یا پذیرفتن اشخاص است به وسیله ی تهدید یا توسل به زور یا اشکال دیگر اجبار، ربودن، و غیره بهره برداری شامل بهره برداری از فحشای یا اشکال دیگر بهره برداری جنسی، مانند کار یا خدمات اجباری، استخراج اعضا بدن است؛^۱

¹ Article 3 Use of terms

For the purposes of this Protocol:

(a) "Trafficking in persons" shall mean the recruitment, transportation, transfer, harbouring or receipt of persons, by means of the threat or use of force or other forms of coercion, of abduction, of fraud, of deception, of the abuse of power or of a position of vulnerability or of the giving or receiving of payments or benefits to achieve the

(B) - رضایت «معنی علیه قاچاق اشخاص»^۱

(C) - استخدام، اعزام، انتقال، پناه دادن یا تحویل گرفتن یک کودک به منظور بهره.^۲

(D) «کودک به معنای شخص زیر هجده سال خواهد بود.»^۳

۷-۳- قاچاق مهاجران

قاچاق انسان تنها یک جنایت فراملی نیست بلکه تجاوز به حقوق بشر و نوعی بردگی است. دلایل و قرائن معتبر زیادی نشان می دهند که گروه های جنایی سازمان یافته ی فراملی امروزه به مراتب بیش از گذشته به قاچاق مهاجران اشتغال دارند. باتوجه به اینکه دلار آمریکا دارای نوسان است و بسیاری از اشخاص بدلیل مشکلات اقتصادی و سیاسی در صدد فرار هستند رشد بسیاری داشته است. اغلب اعضای خانواده، دارایی خود را جمع کرده و برای هزینه ی سفر مهاجرت می پردازند به امید آنکه مورد ممالک مورد علاقه خود عزیزت کنند و هیچکدام اطلاع ندارند که چه سرنوشتی در انتظار مهاجران است. مهاجران اغلب متحمل شکنجه های

consent of a person having control over another person, for the purpose of exploitation. Exploitation shall include, at a minimum, the exploitation of the prostitution of other forms of sexual exploitation, forced labour or services, slavery or practices similar to slavery, servitude or the removal of organs;

^۱ (b) The consent of a victim of trafficking in persons to the intended exploitation set forth in subparagraph (a) of this article shall be irrelevant where any of the means set forth in subparagraph (a) have been used;

^۲ (c) The recruitment, transportation, transfer, harbouring or receipt of a child for the purpose of exploitation shall be considered "trafficking in persons" even if this does not involve any of means set forth in subparagraph (a) of this article;

^۳ (d) "Child" shall mean any person under eighteen years of age.

روحي و جسمي شديد مي شوند؛ بي آنكه هيچگونه مرجعي براي تظلم در دسترس داشته باشند.^۱

۸- قاچاق مهاجران در پروتکل الحاقی به کنوانسیون PALERMO

با توجه به جرایمی که سال ها اتفاق افتاد باعث شد که جامعه بین المللی سند بین المللی «پروتکل علیه قاچاق مهاجران از طریق زمینی، دریایی و هوایی مکمل کنوانسیون ملل متحد علیه جنایت سازمان یافته فراملی»^۲ تدوین شد .

۸-۱- قاچاق اسلحه ی گرم

نمایندگان برخی دولتها در اجلاس های مختلف به ویژه کنفرانس امضائی PALERMO تأکید کردند، افزایش قاچاق سلاح موجب افزایش جنایت و جامعه مدنی را به خطر می اندازد..^۳

۸-۲- دستیابی به اسلحه ی گرم

اسلحه ای که در گروه های مجرمانه مورد استفاده قرار میگیرد اغلب اوقات در اثر ارتکاب سرقت از اسلحه فروشی ها، انبارهای نظامی و کارخانه ها و اسناد جعلی انجام می شود. (بورسار، ۱۳۷۵، ۷۲)

^۱ <http://www.undep.org/PALERMO/smug-hm>

^۲ Protocol Against the Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air, Supplementing the United Nations Convention Against Transnational Organized Crime.

^۳ More Than 120 Nations Sign New UN Convention on Transnational Organized Crime, as High-Level Meeting Concludes in PALERMO, Press Release: L/T/4359, 15 December 2000, PALERMO.

۸-۳- قاچاق اسلحه در پروتکل الحاقی به کنوانسیون PALERMO

در زمینه ی جرم انگاری بین المللی قاچاق اسلحه ی گرم، سند استنادی پروتکلی است که تحت عنوان «پروتکل علیه تولید غیرقانونی و قاچاق سلاحهای گرم، قطعات و اجزاء آنها و مهمات، مکمل کنوانسیون ملل متحد بر ضد جرائم سازمان یافته ی فراملی» تنظیم شده است. (UN. DOC, A/۵۵/۳۸۳/ADD۲, p.۳) برخلاف دو پروتکل قبلی این پروتکل به خاطر اختلاف نظر شدید اعضاء در اجلاس یازدهم کمیته ی ویژه، نتیجه ای نداشت و در خصوص تدوین پروتکل سوم یعنی پروتکل علیه تولید غیرقانونی و قاچاق سلاحهای گرم، قطعات و اجزاء آنها و مهمات اجماع ایجاد نشد و بررسی آن به تاریخ بعد از امضای کنوانسیون و دو پروتکل الحاقی آن موکول شد. از این رو کمیته ی سوم دوازدهمین اجلاس خود را از ۲۶ فوریه ۲۰۰۱ تا ۲ مارس برگزار نموده و کار خود را در خصوص این پروتکل نیز نهائی کرد. امروزه دولتهای سرمایه دار صنعتی که صاحب دوازده درصد جمعیت ۶/۷ میلیاردی جهان هستند با آنکه هشتاد و هشت درصد ثروت جهان را در اختیار دارند دست از چپاول دوازده درصد ثروت باقی مانده برای اکثریت قاطع (۸۸ درصد ۶/۷ میلیارد نفر مردم فقیر، عقب نگهداشته شده بر نمی دارند و به محض آنکه احساس کنند کشور یا منطقه ای از جهان، مستعد برپا کردن جنگ های داخلی و منطقه ای است در برافروختن شعله های آتش جنگ با هدف فروش انواع سلاح های مرگبار متعارف و غیر متعارف، میکروبی و حتی هسته ای و سلطه بر مردم و معادن منطقه درنگ نمی کنند. دولت های قدرتمند صنعتی سازنده ی اسلحه، اقتصاد بیمارشان را با فروش اسلحه، تجهیزات نظامی، برافروختن شعله های جنگ و غارت معادن با ارزش کشورهای تحت سلطه بهبود می بخشند. آنها در جریان جنگ، به طرفین درگیر اسلحه می فروشند و حتی با عنوان کردن «حفظ توازن قوا در منطقه»، حادثه آفرینی می کنند و به

کشورهایی هم که در جنگ شرکت ندارند تجهیزات نظامی و سلاح می فروشند و در عین حال برای کشته های این جنگ ها که خود آتش آن را برافروخته اند «اشک تمساح» می ریزند. کافی است در مورد فروش اسلحه در جنگ تحمیلی بر مردم ایران و عراق به - گزارش مرکز پژوهش های صلح استکلهم در سال ۱۹۸۴ اشاره شود.

گزارش یاد شده خاورمیانه را «انبار باروت معاصر» توصیف می کند و می نویسد:

- خاورمیانه یک سوم از اسلحه ی دنیا را می خرد.

- برای هریک از اهالی منطقه سالی ۱۰۰۰ دلار صرف خرید اسلحه می شود.

- با سلاح های موجود در خاورمیانه هریک از اهالی منطقه را می توان ۱۲۴ بار کشت.

- رقمی که در سال ۱۹۸۴ صرف تسلیحات در جهان می شود یک تریلیون اعلام شده که از این مبلغ حدود یک سوم آن از جیب مردم خاورمیانه تأمین می شود.

- ارزش کل سلاحهای موجود در خاورمیانه بیش از یک تریلیون دلار در سال ۱۹۸۴ است.

- بزرگ ترین فروشندگان اسلحه در منطقه، شوروی، ایالت متحده امریکا، فرانسه، انگلیس، آلمان، ایتالیا و برخی کشورهای دیگر است.

این گزارش اضافه می کند که:

- اسرائیل دو برابر و نیم ایتالیا زرادخانه دارد در حالی که جمعیت ایتالیا بیست برابر جمعیت اسرائیل است.

- شرکتهای سازنده ی اسلحه بعضی مدلهای تازه ی خود را در خاورمیانه مورد آزمایش قرار می دهند.

- آهنگ رشد خرید اسلحه در منطقه به سرعت رو به افزایش است که پس از انقلاب جمهوری اسلامی ایران خرید اسلحه (یا سوداگری مرگ) فقط در عربستان سعودی ۴۵ درصد افزایش داشته است. و در کویت و امارات و قطر و بحرین نیز با درصد بسیار بالایی نسبت به خرید اسلحه اقدام کرده اند و باید بخاطر داشته باشیم ایالت متحده آمریکا در عراق، کویت، عربستان، قطر، بحرین، امارات و عمان، پاکستان و افغانستان و ترکیه و کشورهای آسیای میانه پایگاه نظامی دارد و در این پایگاه ها انبارهایی از سلاح های متعارف و غیرمتعارف فراوانی انبار شده است و سؤال اینجاست اینهمه پایگاه، اینهمه مهمات در این منطقه محدود از خاورمیانه، برای چیست؟ برای کدام کشور است؟ قطعاً پاسخ این سؤال مشخص است فقط برای نفت و انرژی این منطقه و قیمت گذاری نفت در اوپک. (ضمیمه شماره های ۳ و ۴ و ۵ رجوع شود به صفحات ۱۶۲-۱۱۶)

۹- اقدامات پیشگیرانه (دولت ها) در مبارزه علیه جرایم سازمان یافته فراملی

همکاری دولتها در زمینه پیشگیری از جرایم، میتواند نقش بسیار مهمی در مبارزه علیه جرایم سازمان یافته فراملی داشته باشد. از منظر بین المللی این امکان وجود ندارد که از سیاست جنایی مشترکی سخن بگویم. با این حال تبادل اطلاعات و تجارب میان کشورها در شناسایی معضلات و خطرات جرایم سازمان یافته فراملی و در نتیجه پیشگیری از آن، بسیار مهم است. اقدامات پیشگیرانه برای جلوگیری از ارتکاب جرم، بهترین راهکاری است که میتواند جوامع داخلی و بین المللی را در مقابل پدیده مجرمانه مصون نگه سازمان ملل متحد در این راستا و

برای پیشگیری از جرایم سازمان یافته در سال ۱۸۵۵ نخستین کنگره را در کشور سوئیس برگزار کرد. این سند با یادآوری این نکته که همکاری در زمینه پیشگیری از جرم و مبارزه علیه بزهکاری اقدامی ضروری برای کمک به پیشبرد صلح و امنیت بشری است به دولت‌ها توصیه میکند که برای اتخاذ تدابیر مؤثر تعقیب و محاکمه عاملان جنایات سازمان یافته فراملی، اسناد بین‌المللی را در این زمینه‌ها تصویب و اجرا کنند. درباره شیوه‌های همکاری بین‌المللی در امور کیفری مانند استرداد، اشکال گوناگون کمک در مرحله تحقیق و رسیدگی به ویژه نیابت قضایی، استماع شهود در کشور دیگر، احاله دادرسی کیفری، انتقال زندانیان خارجی، اجرای احکام خارجی و همچنین نظارت بر زندانیان برخوردار از آزادی موقت در کشور دیگر، سند مذکور از دولت‌ها میخواهد که راهکارهای سریع و مؤثرتری اتخاذ کنند. (اردبیلی، ۱۳۸۲، ۱۲)

۱۰- نقش سازمان اینترپل در جرایم سازمان یافته ملی

سازمانی بین‌المللی است که برای مبارزه با مجرمان بین‌المللی و برقرار کردن امنیت عمومی کشورهای عضو سازمان به وجود آمده است. اینترپل نام کوتاه سازمان بین‌المللی است که در سال ۱۹۲۳ در وین پایتخت اتریش ایجاد شد. اهداف اصلی این سازمان، همکاری بین پلیس کشورهای عضو و هماهنگ کردن مراجع قضایی این کشورها برای مبارزه با مجرمان و جرم‌های بین‌المللی است. مقر این سازمان اکنون در شهر لیون فرانسه است. اینترپل در سال ۲۰۱۳ بودجه‌ای برابر ۷۸ میلیون یورو داشته که از طریق کمک‌های کشورهای عضو تهیه شده است. تمرکز اصلی اینترپل بر امنیت عمومی^۲ تروریسم، جنایات سازمان یافته، جنایت جنگی، پولشویی، قاچاق اسلحه و غیره

۱۰-۱- وظایف سازمان اینترنت پل

تهیه بانک اطلاعاتی از اطلاعات واصله از کشورهای عضو در زمینه‌های مختلف از جمله سیاهه مجرمین بین‌المللی، اتومبیل‌های مسروقه، اموال فرهنگی مسروقه، شگرد مجرمین و غیره.

تدوین و صدور بولتن‌های تخصصی در زمینه جرائم بین‌المللی

ایجاد ارتباط و هماهنگی با مراجع قضایی کشورها در رابطه با مجرمین متواری از کشوری به کشور دیگر

مبارزه با مواد مخدر (کشت، تولید، قاچاق، ترافیک و مسیرهای ترانزیت)

ردیابی و شناسایی افراد مورد تقاضا

ایجاد ارتباط سریع و آنی با کشورهای عضو و غیره

۱۰-۲- اهداف سازمان اینترنت پل

چهار وظیفه اصلی زیر با بهره گرفتن از همکاری‌های پلیسی بین‌المللی، سازمان اینترنت پل را به سوی هدف نهایی یعنی پیشگیری و مبارزه با جرم در سطح بین‌الملل سوق می‌دهد:

نخست ارائه خدمات در زمینه امکان برقراری ارتباطات امن جهانی برای پلیس: سیستم ارتباطات جهانی پلیس، امکان ارتباط بر خط ۲۴ ساعته به منظور درخواست، ارائه و دسترسی فوری به اطلاعات مهم را در یک فضای امن برای نیروهای پلیس در تمامی کشورهای عضو فراهم می‌کند.

دوم ارائه اطلاعات عملیاتی و پایگاه‌های اطلاعاتی برای پلیس: کشورهای عضو به دامنه گسترده پایگاه‌های اطلاعاتی از جمله اطلاعات مربوط به مجرمان سابقه‌دار، آثار انگشتان، پروفایل‌های DNA و مدارک مسافرتی مسروقه و گمشده دسترسی مستقیم و فوری دارند. ضمن اینکه اطلاعات مهم مربوط به جرایم از طریق سیستم اعلان‌های بین‌المللی منتشر می‌شود.

سومین وظیفه پشتیبانی عملیاتی پلیس است: ماموران اجرایی پلیس در کشورهای عضو با ارائه پشتیبانی‌ها و کمک‌های فوری و همکاری‌های عملیاتی به خصوص در حوزه جرایم دارای اولویت حمایت می‌شوند. مرکز فرماندهی و هماهنگی به طور ۲۴ ساعت در طول هفت روز هفته، فعال است و در صورت وقوع حوادث مهم و بلایای طبیعی تیم‌های امداد و واکنش در برابر حوادث را به محل وقوع حوادث اعزام می‌کند..

وظیفه چهارم نیز آموزش و ارتقای پلیس است: به منظور توانمندسازی کشورهای عضو در زمینه مقابله با جرایم فراملی به موضوع آموزش پلیس توجه ویژه شده است. این اقدامات شامل تبادل دانش، مهارت و تجارب مفید در حوزه پلیسی و تعیین استانداردهای جهانی از جمله اقدامات انجام شده در این زمینه است..

به منظور اجرای پاسخ حقوقی و پلیسی در سطوح وسیع بین‌المللی، اینترپل با استفاده از امکانات و ظرفیت اوان و های فر داشتن تعاملات و همکاریهای گسترده با نهادها و ارگانهای مختلف بین‌المللی مثل سازمان ملل، اتحادیه اروپا، دادگاههای بین‌المللی و منتهای، نقش مهمی در تأمین زمینه‌های همکاری و افزایش هماهنگی میان کشورهای عضو ایفا میکند. در سازمان پلیس جنایی بین‌المللی این تعاملات از طریق دفاتر ملی مرکزی یا همان ادارات اینترپل

و ایجاد شبکه ارتباطی بین دبیرخانه کل و کشورهای عضو و دیگر نهادهای بین المللی انجام میگیرد.

نتیجه گیری

جهانی که ما امروز در آن زندگی میکنیم جرایم مهمی علیه کرامت انسانی در حال وقوع است فروش اعضای بدن کودکان و اطفال سواستفاده از فقر و فروش انسان های فقیر برای زنده ماندن توسعه و پیشگیری، توسعه و ترویج همجنس گرایی و تغییر روش های ازدواج و بهره کشی جنسی از زنان و قاچاق مهاجران و بهره برداری جنسی، جسمی، فروش سلاح ها غیر متعارف و مواد هسته ای و سلاح های خطرناک و مواد پرتو زا سرنوشت انسان در امر کرامت و جوانمردی آزادی تغییر داده و انسان را در گروه های سازمان یافته و جرایم غیر انسانی تا حد قابل ملاحظه ای از سیمای انسانی خارج کرده است. شایسته است که سازمان ملل متحد کشورهای تابع را به هماهنگی های منطقه ای وادار نماید که بتوانند با همکاری بیشتر نسبت به پدیده های شوم مواد مخدر سازمان های غیر رسمی در جهت جرایم سازمان یافته یک حرکت بین المللی را بویژه در بخش قاچاق انسان زنان و دختران و فروش اعضای بدن آغاز نموده و نتایج اقدامات انجام شده بین المللی را به سازمان ملل متحد ارایه و پیشگیری های لازم را بعمل آورند تا نسبت به جرایم سازمان یافته، قاچاق انسان، و اسلحه و توزیع مواد مخدر اقدامات عاجلی صورت پذیرد. در غیر اینصورت جوانان بین سنین ۱۸-۳۰ سال با تمایل بیشتری بسوی مواد مخدر، فحشا و سایر جرایم سازمان یافته گام برداشته و آینده انسان های امروز با توجه به زایل شدن ارزش ها و کرامت انسانی بسوی اضمحلال و وابستگی های پیش خواهد رفت.

دولت های آسیای جنوب شرقی، خاورمیانه منطقه اروپای شرقی و غربی و آمریکای لاتین تلاش نمایند تا در کاهش قاچاق انسان مسئولیت بین المللی و امنیت جهانی را مد نظر قرار داده است و از مشوق های مجمع عمومی سازمان ملل متحد بهره مند گردند و این آمار وحشتناک تولید تریام کوکائین مواد مخدر صنعتی کاهشی به طور نسبی ملاحظه گردد.

منابع و مآخذ

- اسعدی، سید حسن، جرائم سازمان یافته فراملی، ۱۳۹۰، تهران، میزان، صص ۶۹-۷۰ در (حقوق جزای بین الملل (مجموعه مقالات)، صص ۴-۱۳۳).
- آندره بوسار، بزهکاری بین المللی، ترجمه نگار رخشانی، انتشارات کتابخانه گنج دانش، چاپ اول زمستان ۱۳۷۵، ص ۷۲.
- اردبیلی، محمدعلی (۱۳۸۲)، حقوق جزای عمومی، جلد اول، نشر میزان، چاپ دوم
- اردبیلی، محمدعلی (۱۳۸۲)، پیشگیری قضایی و استرداد مجرمین، نشر میزان
- امیری، سروش، ۱۳۹۴، همکاری های بینالملل اینترنتی و امنیت ملی، فصلنامه سیاست، سال دوم، شماره ۶
- حبیبی مجنده، محمد، شرحی فشرده بر کنوانسیون پالرمو مبارزه با جرائم سازمان یافته فراملی، ۱۳۹۸، تهران، شهر دانش (۲، ۳، ۴) بالای ص ۲۳
- نجفی ابرندآبادی و هاشم بیگی، دانشنامه جرم شناسی، ص ۳۴۵.
- شمس ناتری، محمد ابراهیم، جرائم سازمان یافته در آئینه سیاست کیفری اسلام، ایران و اسناد بین الملل، ۱۳۹۷، قم، نشر جعفری، ص ۱۶۴
- مصفا نسرین، ۱۳۹۰، جزوه دوره آموزشی نقش سازمان ملل متحد در مقابله با جنایات سازمان یافته فراملی: قاچاق زنان و کودکان، تهران: انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد.

-فرهنگنامه کودکان و نوجوانان، ص ۱۱۳

-پایگاه اطلاع رسانی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، ۲۰۱۰

-Klaus von Lampe, Recent German Publications on *Organized Crime, Criminal Organizations*, Vol.12, No. 1+2, 1998

-Willy Bruggeman, *The fight against organised crime: possibilities, problems and opportunities, with a special focus on the EU, The Containment of Transnational Organized Crime*, Hans-jorg Albrecht and Cyrille Fijnaut (eds.) Freiburg i. Br. 2002, p.70

-Lyman & Potter, *Op. cit.*, p.7; Kenny & James, *Op. cit.*, p.3; Abadinsky, *Op. cit.*, p.5. 4.

-Lyman & Potter, *Op. cit.*; Kenny & James, *Op. cit.*

-Kelly, *Encyclopedia of Organized Crime in the United States*, *Op. cit.*, p.1x-x; Lyman & Potter, *Op. cit.*, pp.9-11

-Bassiouni & Vetere, *Op. C it. p.xxvll*; Ahadinsky, *Op. cit*

-Lyman & Potter, *Op. cit.*; Abidinsky, *Op.cit.*

-Kelly, *Encyclopedia of Organized Crime in the United States*, *Op. cit.*, Abadinsky, *ibid.*

-Bassiouni & Vetere, *Op. cit.*, pp.xxxv-xl

-Zeid, *Op. cit.*, p.520; Italian Penal Code, Sect416. bis; lyman & Potter, *Op. cit.*, p.7.

-Abadinsky, *Op. cit.*, pp.5-6

-Abadinsky, *Op. cit.*, p.8

-U. N. Doc. General Assembly Resolution 55/25 of 15 November ۲۰۰۰

-Anita Raj and Jay Silverman, *Violence Aganist Immigrant Women, Violence Against Women, Vol.8, No.3, March 2002, p.369.*

-Peter A.Mameli, *Stopping the illegal trafficking of human beings, Crime, Law & Social Change, Vol.38 (2002), p.69*

-Cherif M bassiouni, *Enslavement as an International crime, 23 New York University Journal of International and Politics, (1991) PP446-9.*

-UN. DOC, A/55/383/ADD2, p.3